

Handlingsprogram 2025–2028 med budsjett og økonomiplan

Kommunedirektørens forslag
4. november 2024

Handlingsprogram 2025-2028: Overordnet tenkning

Strukturkostnader

- Effektive og faglig sterke driftsstrukturer
- Gjøre de rette investeringene

Generelle tjenester

- Prioritere
- Effektivisere

Tjenester til de mest sårbare gruppene

- Målrettet
- Skjerme

Veien til bærekraftig drift i Karmøy kommune

- Ta ned merforbruk og holde budsjetttrammene i 2025
- Øke inntektene for å kunne legge mer midler inn på drift
- Redusere investeringstakt for å unngå stor vekst i rente- og avdragsutgifter
- Innsparingstiltak, både strukturtiltak og omstillingstiltak i budsjettet for å frigjøre midler
- Andre grep og strategier for å ta ned kostnader der vi i dag ligger over budsjett
- Lykkes med å flytte ressurser videre i økonomiplanperioden
- Tilpasse utgiftsnivå til inntekter, og gjenvinne krav til økonomisk balanse i økonomiplanperioden

1. **Utfordringsbildet**
2. Inntektssystemet
3. Struktur- og omstillingstiltak
4. Investeringer 2025-2034
5. Finansielle måltall
6. Driftsbudsjettet 2025-2028
7. Veien videre

Nåsituasjon frem mot 2024

Begynnelsen av 2000-tallet var de gyldne tiår i kommune-Norge

- Oljeformuen økte og de økonomiske rammevilkårene i kommunesektoren var gode
- Teknologeutviklingen skjøt fart ut over 2010-tallet og muliggjorde effektivisering og optimalisering av driftssystemer og støttefunksjoner
- Kraftig vekst i andel ansatte med høyere utdanning muliggjorde økt kvalitet
- Relativt god tilgang på arbeidskraft (men stadig mer presset ettersom etterkrigsgenerasjonen begynte å pensjonere seg)
- Heving av terskel for tildeling av tjenester og forbedret folkehelse for eldre ga utsatt sykkelighet og (relativt sett) mindre behov

I 2024/25 ser det ut til at «alt» treffer samtidig

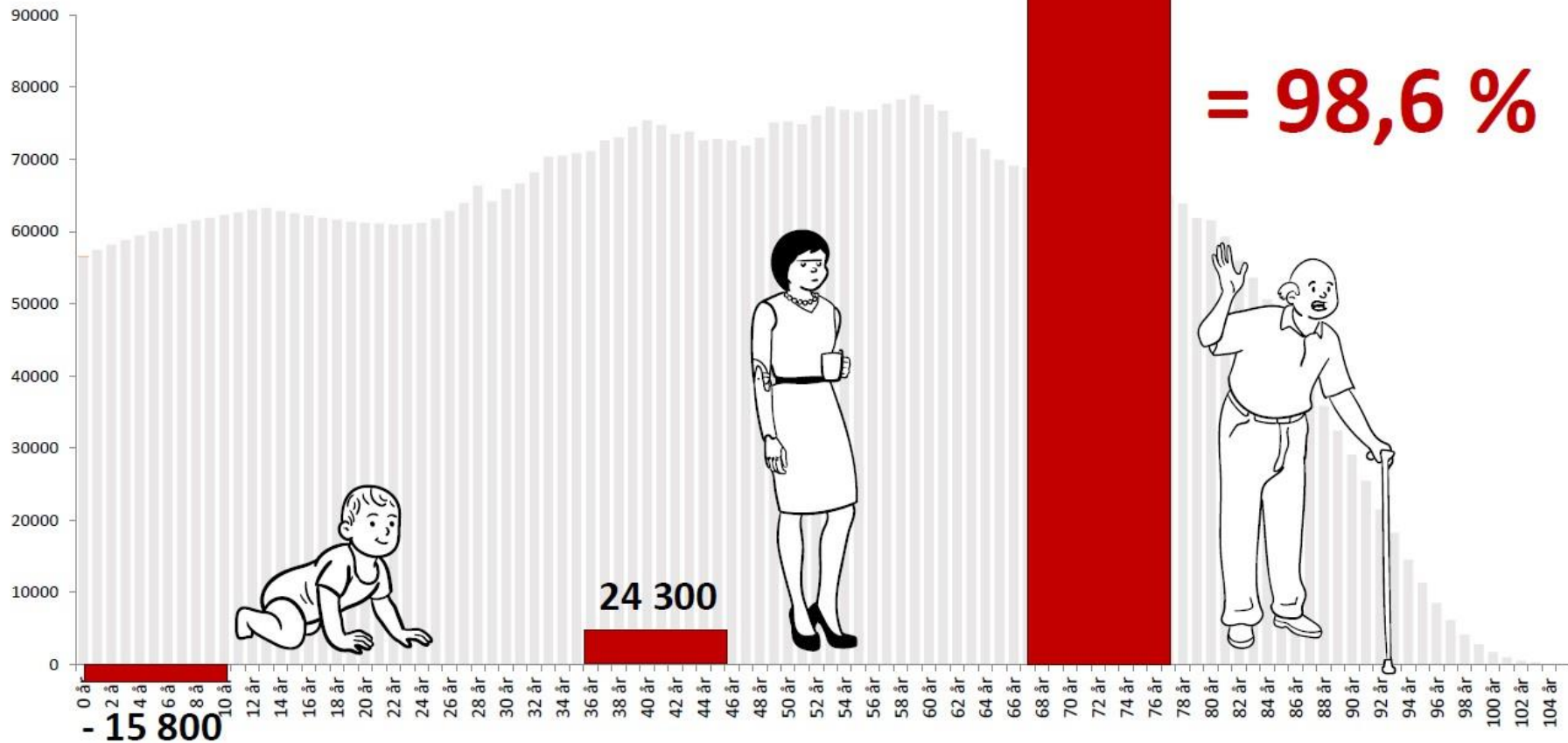
- Lønns- og prisvekst
- Renteøkningene begynner å få effekt
- Fallende skatteinntang
- Økning i sosialhjelp
  - både norske og flyktninger
- Eldrebølgen «treffer»
  - Ekstrem økning i kostnader til overtid og vikarer/vikarbyråer
- Sentralisering og fallende folketall i 50% av kommunene gir reduserte inntekter
- Økende forventninger
- Manglende politisk omstillingsvilje

Befolkningen i Norge

594 800

2050

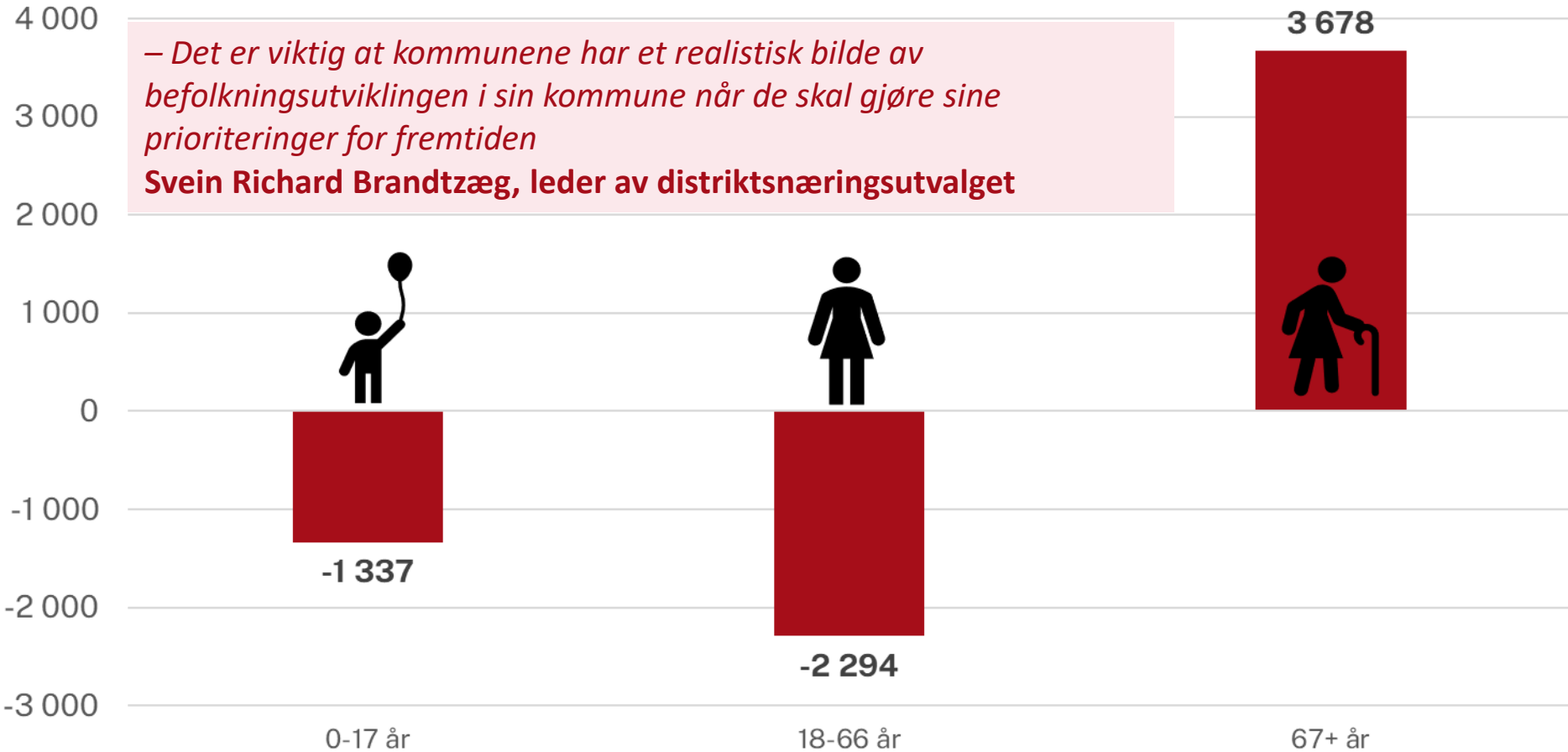

Befolkningen i Karmøy - endring mot 2050

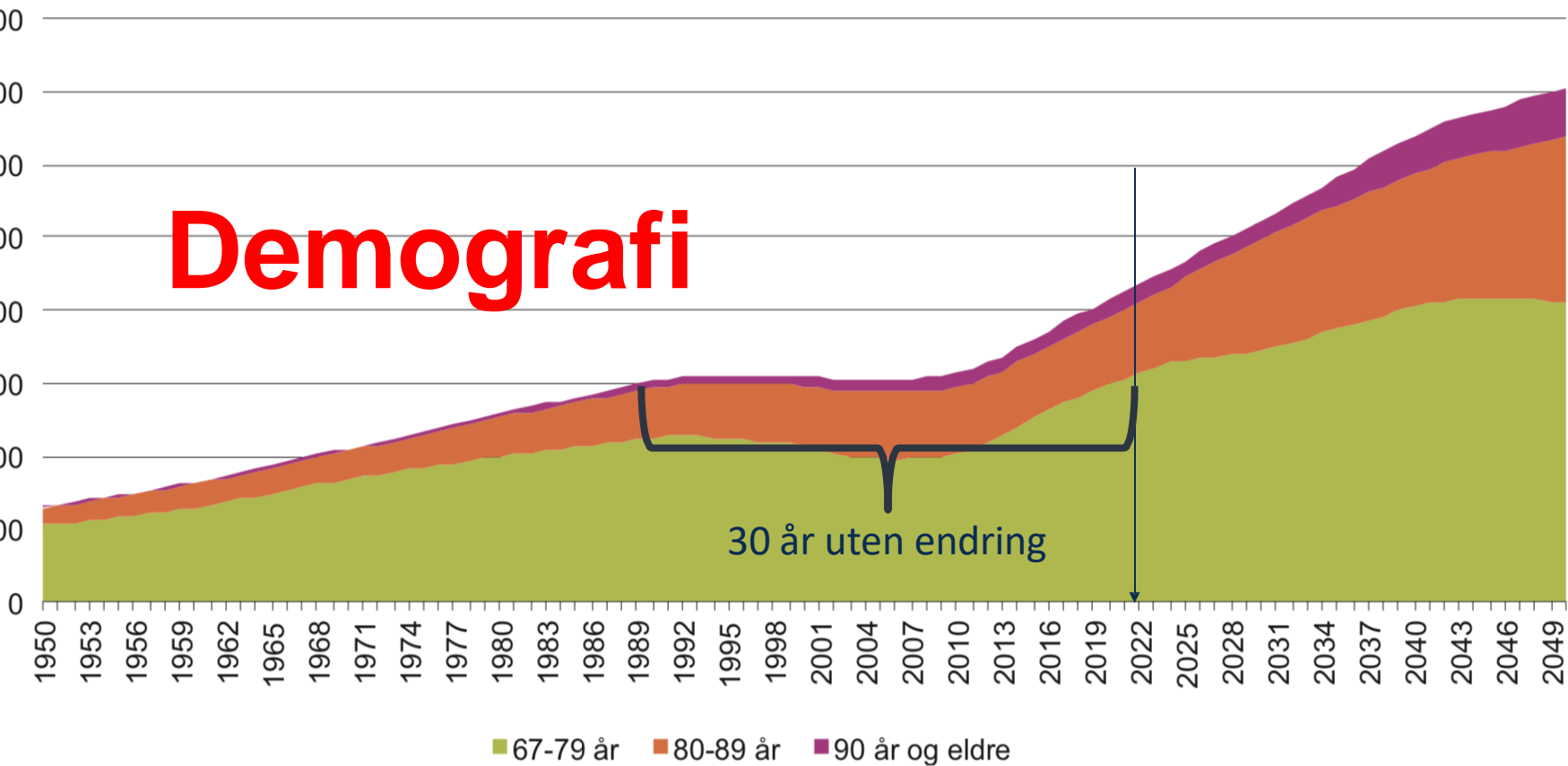
SSBs hovedalternativ

– Det er viktig at kommunene har et realistisk bilde av befolkningsutviklingen i sin kommune når de skal gjøre sine prioriteringer for fremtiden

Svein Richard Brandtzæg, leder av distriktsnæringsutvalget

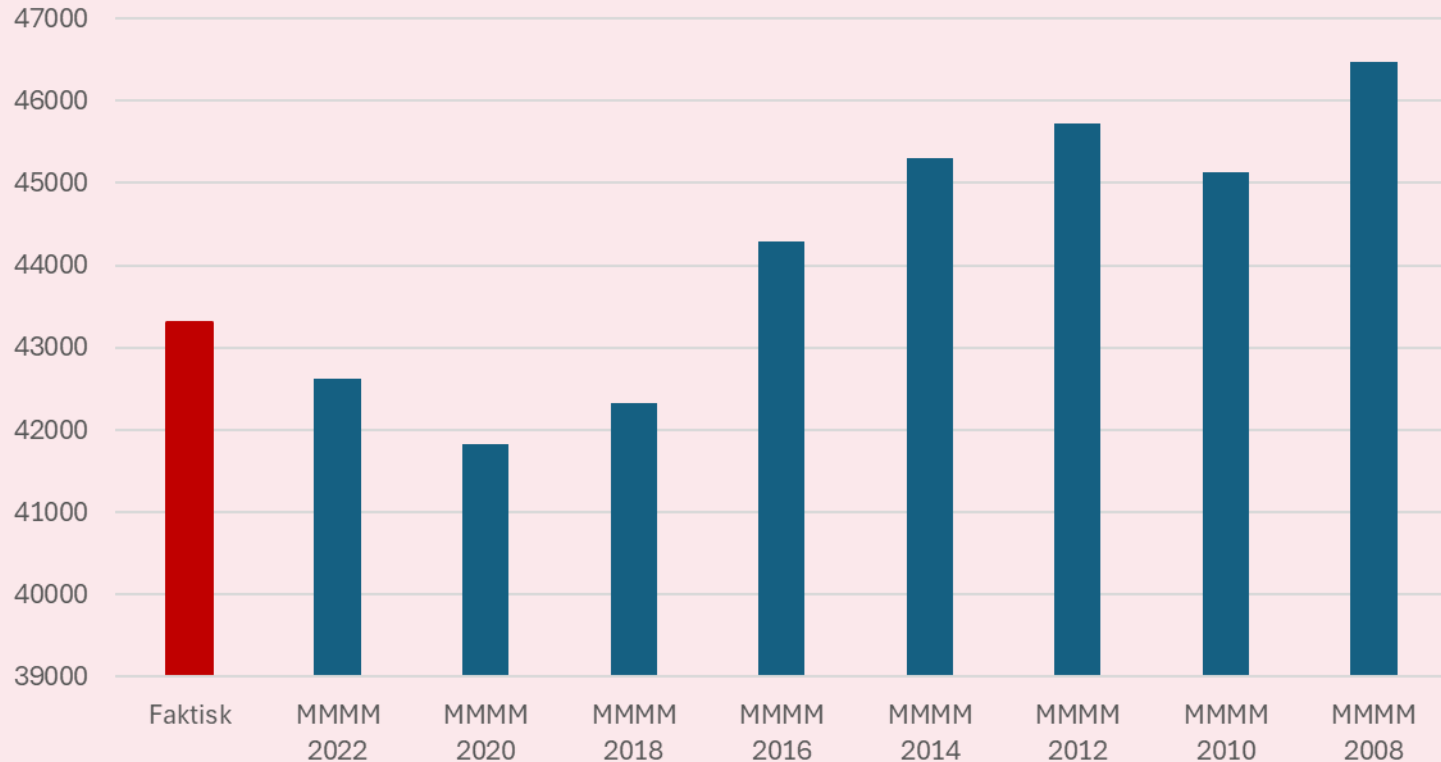

Demografi

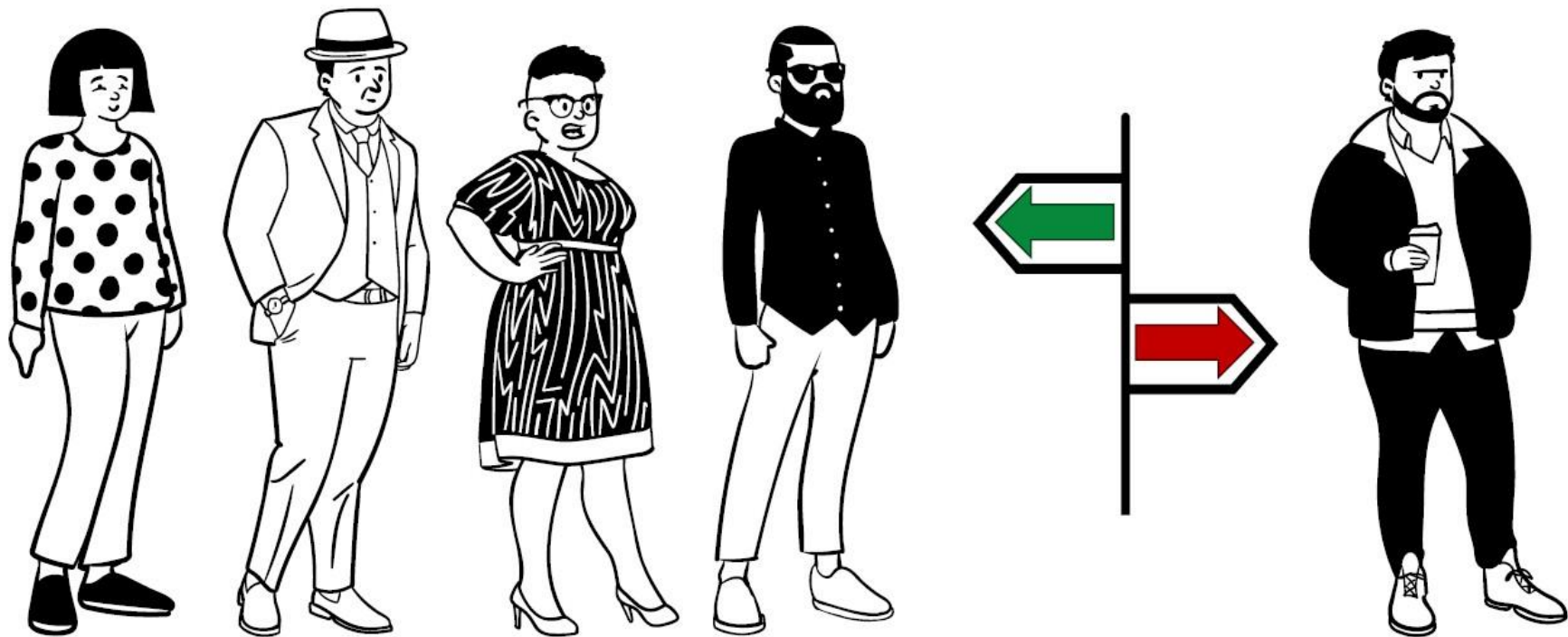
Ofte stilte spørsmål: Kan vi stole på befolkningsprognosene?

SSB prognose på ulike tidspunkt vs faktisk 2024-tall

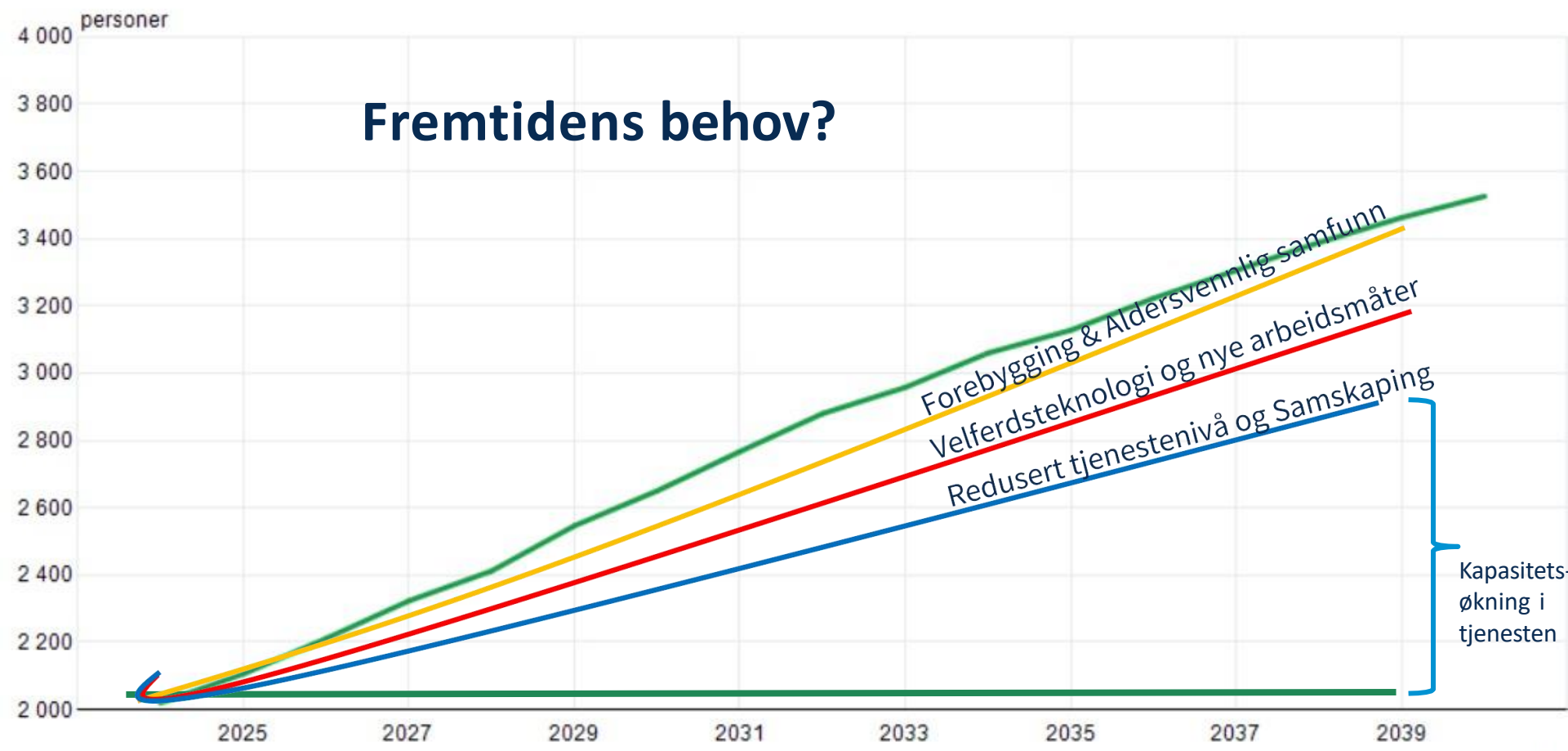

1 av 5 i yrkesaktiv alder står på utsiden av arbeidslivet vårt

= 659 000 personer

Fremtidens behov?

1. Utfordringsbildet
2. **Inntektssystemet**
3. Struktur- og omstillingstiltak
4. Investeringer 2025-2034
5. Finansielle måltall
6. Driftsbudsjettet 2025-2028
7. Veien videre

Inntektssystemet: Veldig detaljert...

- 75 % av kommunenes inntekter er rammetilskudd og skatt, og som styres gjennom inntektssystemet for kommunene. I hovedsak styrt gjennom disse elementene

Inntektsutjevning

Delvis utjevning av inntekter mellom kommunene.

Regionalpolitiske tilskudd

Egne tilskudd til storbyer, distriktskommuner, vekstkommuner, regionsentre → Ikke relevant i Karmøy.

Utgiftsutjevning

Beregner utgiftsbehov på bakgrunn av alder, geografi og sosioøkonomiske forhold.

... men bygger på en enkel og rasjonell logikk

- Inntektssystemet fra staten gir netto utjevning:
  - + Økt behov i pleie og omsorg
  - (MINUS) redusert behov blant barn og unge
  - = Rammeoverføringen fra staten
- Staten forutsetter at kommunen flytter **krone for krone** mellom tjenesteområdene ettersom behovet forandrer seg

Flere eldre?

øk kapasitet og ressursbruk til eldreomsorg.

Færre barn?

reduser kapasiteten og ressursbruk til barnehager og skoler osv.

Endringer i utgiftsbehov 2025-2028 basert på fremskrevet demografi

1149 KARMØY

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2024 kroner og endring fra 1.1.2024)

Endring utgiftsbehov per 1.	Kommune-						SUM KARMØY
	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	helse	Barnevern	
2025	26 316	-19 452	-1 518	1 088	1 626	-1 778	6 281
2026	25 034	-24 543	1 759	876	1 478	-1 909	2 695
2027	32 635	-22 179	-7 850	237	1 051	-2 147	1 747
2028	30 064	-15 453	-16 794	-65	1 063	-2 074	-3 260
2029	32 742	-15 089	-1 203	15	721	-1 558	15 627
2030	31 313	-16 180	-8 437	41	628	-2 006	5 359
2031	37 599	-21 634	587	-360	975	-1 712	15 454
2032	33 543	-16 726	1 833	-975	1 204	-1 507	17 372
2033	29 991	-11 453	1 911	-1 038	853	-1 258	19 005
2034	40 170	-9 090	2 456	-1 324	1 380	-1 031	32 561
Sum 2025-2034	319 407	-171 800	-27 257	-1 504	10 977	-16 981	112 842
Sum 2025-2028	114 049	-81 628	-24 403	2 137	5 218	-7 909	7 463

Endringer i utgiftsbehov 2025-2028 basert på fremskrevet demografi

1149 KARMØY

Anslag årlig endring i kommunens utgiftsbehov (i 1000 kroner) per tjenesteområde som følge av befolkningsendringer

(2024 kroner og endring fra 1.1.2024)

Endring							SUM
utgiftsbehov per 1.	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommune- helse	Barnevern	KARMØY

381

- Om Karmøy har gjort dette, har man forutsatt ikke spart en krone – bare oppretthold samme prioritering av kommunebudsjettet som i dag.

Sum 2025-2028	114 049	-81 628	-24 403	2 137	5 218	-7 909	7 463
---------------	---------	---------	---------	-------	-------	--------	-------

1. Utfordringsbildet
2. Inntektssystemet
3. **Struktur- og omstillingstiltak**
4. Investeringer 2025-2034
5. Finansielle måltall
6. Driftsbudsjettet 2025-2028
7. Veien videre

Paradigmeskifte

Vi må ta struktur- og samarbeidsdebattene ut i fra hva vi får tak i av kvalifisert personell

– ikke hva vi har råd til

11/4/2024

Slår alarm om barnehagekrise: Få fagfolk, høyt sykefravær og mangel på vikarer

De minste, mest avsidessliggende kommunene vil få store utfordringer for å kunne opprettholde dagens tjenestene; eksempel eldreomsorgen, spås det i Perspektivmeldingen 2021.

› PUBLISERT 15.08.2023 08:26

Stadig vanskeligere å rekruttere ansatte til kommunene

Behovet for flere kompetente ansatte i kommunesektoren øker raskere enn tilgangen på arbeidskraft. Spesielt utfordrende er det å finne folk i helsesektoren.

› PUBLISERT 11.02.2021 13:45

Perspektivmeldingen: Opp mot én av tre må jobbe i helse og omsorg i 2060

Behovet for arbeidskraft i helse og omsorg kan vokse med nesten 260.000 årsverk fram mot 2060.

NTB: Det er i regjeringens nye perspektivmelding det økte behovet kommer fram.

Perspektivmeldingen legges fram fredag, men finansminister Jan Tore Sanner (H) deler allerede nå noen av hovedfunnene med NTB:

- Hvis det legges til grunn en liten forbedring i kvaliteten i årene som kommer, vil det ifølge framskrivninger fra

› PUBLISERT 14.02.2021 19:39

Perspektivmeldingen: Store utfordringer for de minste kommunene

Den mye omtalte eldrebølgen vil stille særlig de minste og minst sentrale kommunene foran store

MER OM
› NYHETER

Miljøministeren vurderer å åpne lommeboka

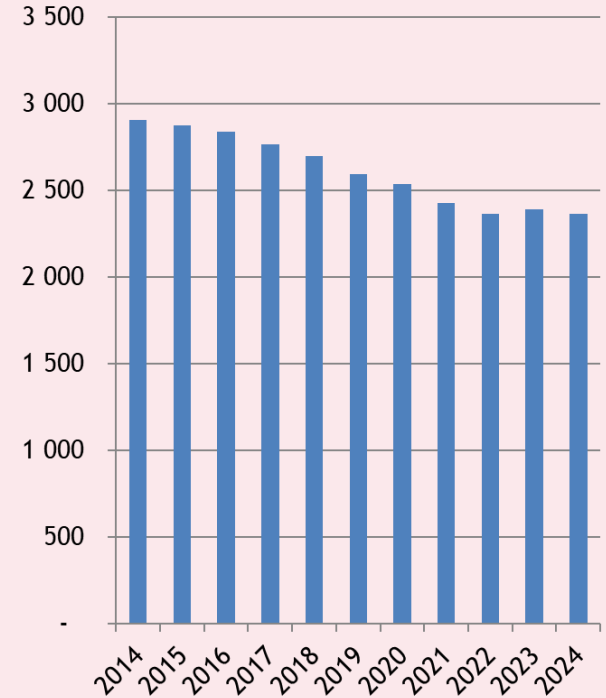
Barnevernet begikk grove brudd - Oslo kommune likevel frifunnet

Nå vil KS følge lov om offentlige anskaffelser

Struktur/budsjettiltak - barnehage

- Bakgrunn
  - Stor nedgang i antall barn – kapasitet stort sett opprettholdt
  - Avvikende tildelingspraksis: 14,6 prosent av 0-åringene hadde barnehageplass 15.12.23 – mot 4,8 prosent på landsbasis. Utgjorde 14 mill. kroner i 2023
- Strukturelle grep
  - Kolnes og Storesund barnehage foreslås lagt ned
- Ikke lovpålagte oppgaver
  - Foreslår innstramminger i muligheten for å søke barnehageplass utover det som følger av nasjonalt gitte rettigheter. Tilbudet lokalt vil foreslås tas ned fra dagens nivå
  - Vil vurdere ordningen med kommunal kontantstøtte

Antall barn 1-5 år i Karmøy kommune - siste 10 år

Besparelse på barnehagestruktur

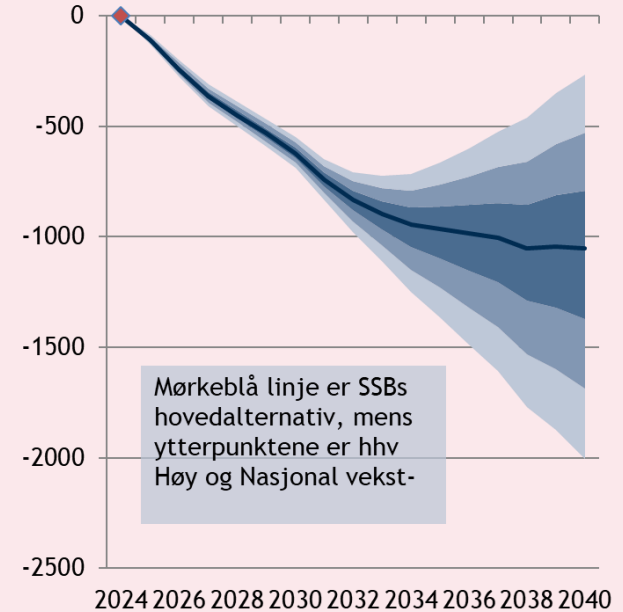
- Kolnes barnehage
  - Beregnet innsparing utgjør 3,3 mill. kroner, helårseffekt fra og med 2028
- Storesund barnehage
  - Beregnet innsparing utgjør 3,0 mill. kroner, helårseffekt fra og med 2028
  - I tillegg investeringspost knyttet til oppgradering av utearealer i kommunale barnehager: 2,0 millioner kroner

Struktur/budsjettiltak - skole

- Bakgrunn
  - Behov for å flytte ressurser fra barn og unge til andre grupper
  - Står overfor store investeringsbeslutninger
  - Se på strukturelle grep for å benytte tilgjengelig kapasitet i stedet for nye store investeringer, og for å bruke knappe lærerressurser på en best mulig måte
- Strukturutredning
  - Ser på elevtallsprognoser i hele kommunen
  - Sammenslåing Håvik/Avaldsnes, samt flytte KVOS til Håvik
  - Revurderer skolestruktur i Åkrehamn – hvordan ledig kapasitet og skolekretsgrenser kan benyttes til å dekke elevtallet i sonen
  - Nedleggelse av Ferkingstad, elever til Ådland og Skudeneshavn
  - Sammenslåing Skudenes og Åkra ungdomsskoler
    - Formannskapet: Vil se på 1-10 skole i Skudeneshavn

Endring i antall barn 6-15 år i Karmøy kommune i ulike befolkningsscenarier
1.1.2024=0

Eksempel på besparelser ved skolesammenslåing - Håvik/Avaldsnes

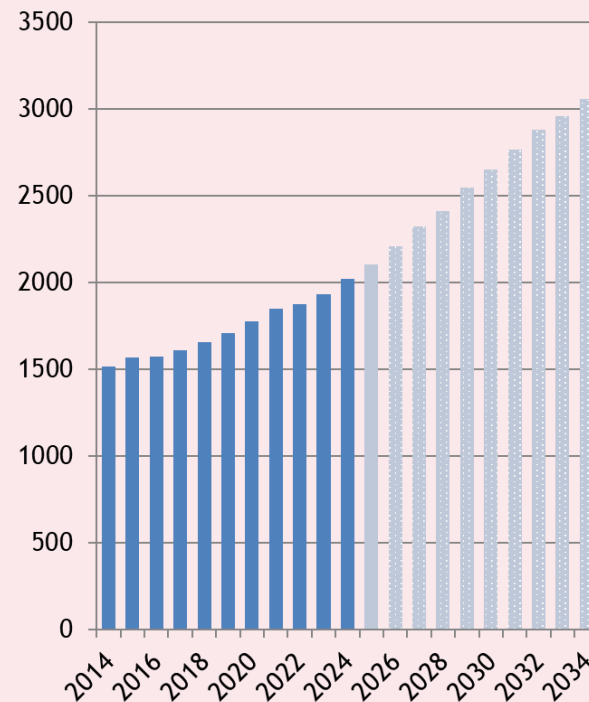
Type stilling	Antall stillinger	Kostnad inkludert sosiale kostnader
Rektor	1	1 200 000
Inspektør	0,8	850 000
Pedagog	1,6	1 350 000
Miljøarbeider	1	670 000
Administrasjonskonsulent	0,35	270 000
Totalt	4,75	4 340 000

Struktur/budsjettiltak – helse og omsorg

- Riktige investeringsbeslutninger
  - Sikre gode beslutningsgrunnlag for å kunne gjøre riktige og bærekraftige investeringer i møte med økte behov, trange økonomiske rammer og økende knapphet på arbeidskraft
  - Sak om produksjonskjøkken
  - Sak om legevakt
- Strukturelle grep
  - Foreslår nedleggelse av Fredheim, og kompensere kapasitet med bruk av dobbeltrom på korttids plasser
  - Sak om organisering miljøarbeidertjenesten. Dette er budsjettmessig allerede lagt til grunn

Innbyggere over 80 år
2014 - 2034 (prognose)

Eksempel på besparelser med interkommunal legevakt

(Tall i mill. kroner)

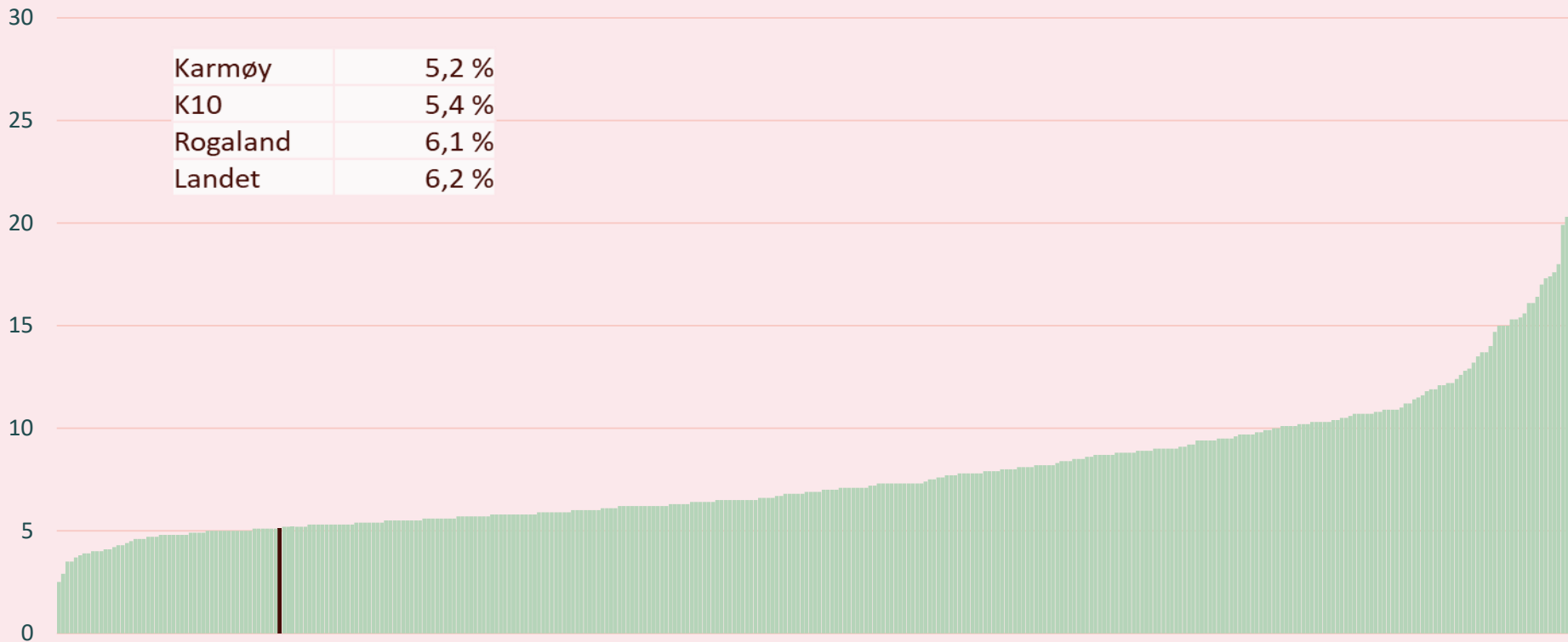
	Dagens kostnad (2023)	Todelt legevakt (0-alternativet)	Todelt legevakt m/nybygg	Kommunal legevakt m/nybygg Vea	Interkommunal legevakt (IKLV)	IKLV m/avdeling Åkra
Drift av legevakt	28,5	29,0	29,0	24,0	18,6	20,9 (18,6 + 2,3)
Drift av bygg, DK1 og årlig investeringskostnad	Inkl.	Må prosjekteres	3,4	2,4	2,1	2,1
Årlig driftskostnad Karmøy	28,5	29,0	32,4	27,4	20,7	23,0
Risiko	Høy	Høy	Høy	Høy	Lav	Lav
Innsparing ut fra dagens kostnad		0,5	-3,9	1,1	7,8	5,5

Ofte stilte spørsmål: Bruker vi mye på administrasjon i Karmøy?

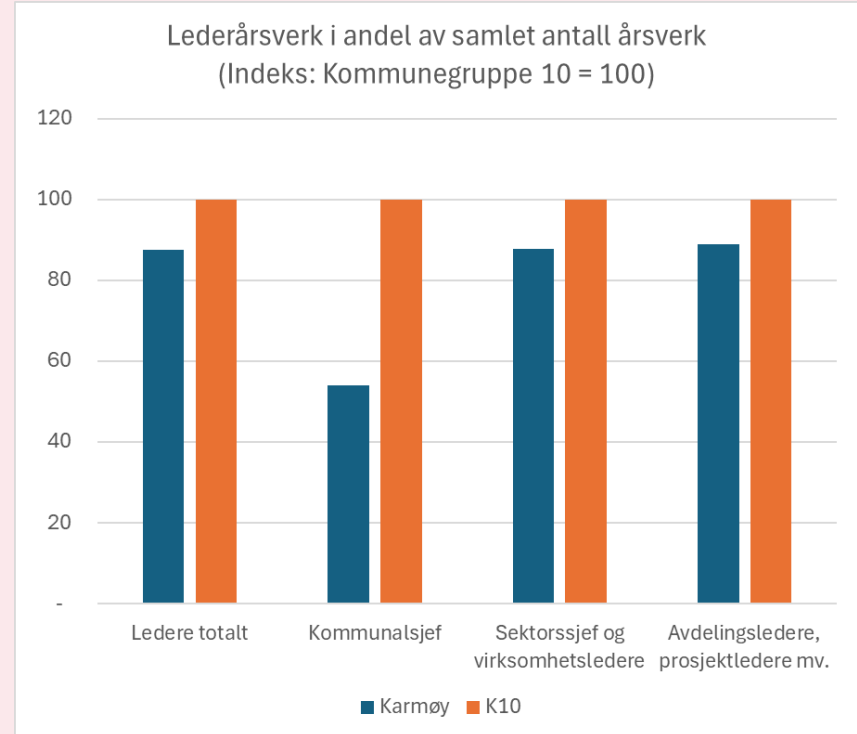
Kostra: Lønnsutgifter fratrukket sykelønnsrefusjon til FGK1b Administrasjon i prosent av totale lønnsutgifter

Karmøy	5,2 %
K10	5,4 %
Rogaland	6,1 %
Landet	6,2 %

Ofte stilte spørsmål: Har vi mange ledere i Karmøy?

- Kan bruke statistikk for KS og sammenligne antall årsverk som ledere, sammenlignet med sammenlignbare kommuner (kommunegruppe 10)
- Hvis K10 er utgangspunktet (=100), har Karmøy 12,5 % færre ledere
- Hadde Karmøy hatt en lik fordeling som K10, ville vi hatt 34 flere lederstillinger

Veien til bærekraftig drift

- Omstilling i budsjett- og økonomiplanperioden

- Identifisere områder hvor vi kan hente og ta ut gevinster ved å jobbe annerledes
  - Identifisere områder hvor vi kan ta bort oppgaver som kan redusere bemanning og kostnader
  - Identifisere flaskehalser eller dobbeltarbeid i arbeidsprosessene våre som vi kan fjerne
  - Gjennomføre organisatoriske grep eller samarbeide på nye måter for å klare å løse oppgavene med lavere ressursbruk/arbeidsinnsats
  - Fordele arbeidsoppgaver på en annen måte
  - Redusere omfanget av ikke lovpålagte-oppgaver
  - Utnytte teknologi enda bedre
  - Fortsette arbeidet med nærværarbeid og godt medarbeiderskap
-
- Hva kan frivilligheten bidra med?
  - Hva kan vi få til sammen med næringslivet?
  - Hva kan vi gjøre sammen med nabokommuner?
  - Hva kan innbyggerne ta ansvar for selv?

Veien til bærekraftig drift

- Omstilling i budsjett- og økonomiplanperioden

- Struktur og riktige investeringsbeslutninger
- Prosjekt "Plunder og heft"
- KS-nettverket "Flyktninger i jobb" - tiltak for å fremme arbeidsinkludering av flyktninger
- Redusere utenforskap - systematisere inkluderende rekruttering og bruke unntak fra kvalifikasjonsprinsippet som et virkemiddel for å ansette flere fra disse målgruppene
- Tildeling av tjenester – innsats på riktig nivå
- Bemanningsplanlegging – effektive årsturnuser med rett bemanning
- Pilotprosjekt - Aldersvennlige samfunn - boformer til eldre
- Fremtidsrettet og rasjonell forvaltning av kommunens eiendommer og bygningsmasse – eiendomsutvikling - viktig for utvikling av næringsarealer
- Digitalisering/ny teknologi – forenkle - fornye – forbedre
- Strategisk næringsplan og eierstyring
- Strategisk plan for samarbeid og samskaping

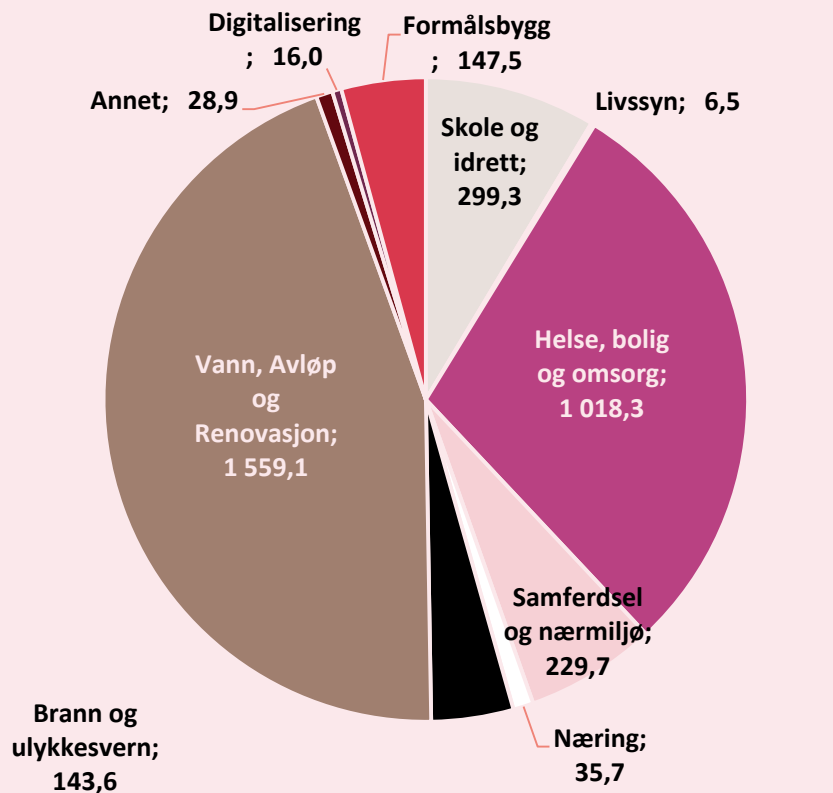
1. Utfordringsbildet
2. Inntektssystemet
3. Struktur- og omstillingstiltak
4. **Investeringer 2025-2034**
5. Finansielle måltall
6. Driftsbudsjettet 2025-2028
7. Veien videre

Gjennomgang av investeringsporteføljen

Forslag investeringsbudsjett for årene 2025-2028

Tall i mill. kr

Kriterier og prioriteringer

- Er investeringen nødvendig for å sikre kritisk drift eller tilstrekkelig kapasitet?

Hvorfor?

For å prioritere:

- Økt kapasitet innen helse, omsorg og bolig

Investeringsutgifter 2025: 790,8 mill. kroner

Investeringsutgifter 2025-2028: 3,5 mrd. kroner

Investeringsutgifter 2025-2034: 6,2 mrd. kroner

Større investeringsprosjekter de neste 10-årene

Planlagt ferdig

- Hovedbrannstasjon Haugaland Brann og Redning IKS 2025
- Brannstasjon Veavågen 2026
- Interkommunal legevakt 2026
- Heldøgns omsorgsboliger for utviklingshemmede 2026
- Byutvikling 2026
- Kopervik renseanlegg 2027
- Infrastruktur/utvikling Kolnes 2028

Planlagt ferdig

- Nye Veavågen skole 2029
- Institusjonsplasser, Spanne fase 1 (64 plasser) 2029
- Reservevannforsyning 2031
- Heldøgns omsorgsplasser, Spanne fase 2 (64 plasser) 2033
- Oppgradering Skudeneshavn skole 2034
- Nye Kolnes skole 2035

Investeringsprosjekter endret i forhold til tidligere handlingsprogram

Prosjekter	Endring
Kulturhus	Tatt ut av budsjettet
Nye Åkra skole	Tatt ut av budsjettet
Historiske Avaldsnes – ny utstilling	Utsatt ferdigstillelse fra 2026 til 2030
Historiske Avaldsnes – driftsbygning og parkering	Redusert til kun erverv av driftsbygningen
Turveier Vea	Redusert til kun grunnerverv
Turveier Almannamyrr	Redusert til kun grunnerverv
Trafikksikkerhetsplan	Bevilgning vesentlig redusert
Oppgradering uteareal kommunale barnehager	Oppgradering av uteareal ved Storesund barnehage er tatt ut av budsjettet

Finansiering av investeringer i 2025

- Investeringsrammen 2025: 790,8 millioner kroner
- Finansiering 2025:

1. Utfordringsbildet
2. Inntektssystemet
3. Struktur- og omstillingstiltak
4. Investeringer 2025-2034
5. **Finansielle måltall**
6. Driftsbudsjettet 2025-2028
7. Veien videre

Finansielle måltall

1. Kommunestyret har vedtatt følgende finansielle måltall for kommunen
  - **Måltall 1:** Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 prosent av driftsinntekter
  - **Måltall 2:** Justert lånegjeld skal ikke overstige 41 prosent av driftsinntekter
  - **Måltall 3:** Disposisjonsfondet, justert for siste års regnskapsmessige mer- eller mindreforbruk, bør utgjøre minimum 7,5 prosent av driftsinntekter
  - **Måltall 4:** Ubundet investeringsfond bør minst være 100 millioner kroner
2. Måltallene legges til grunn som handlingsregler i kommunens budsjettarbeid
3. Kommunestyret er innforstått med at økt lånegjeldsgrad de kommende årene må finansieres med en kombinasjon av kutt i tjenestetilbudet, økte inntekter og effektivisering av kommunal tjenesteproduksjon

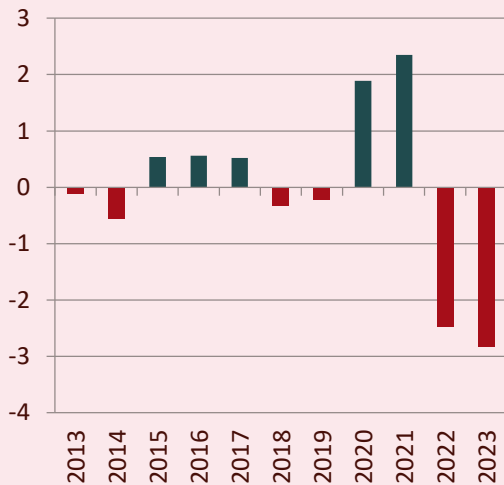

Litt historie - hva viste regnskapstallene for 2023

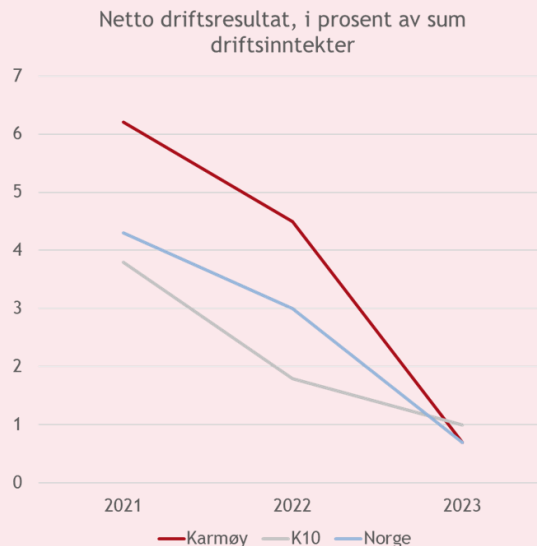
Andre år på rad med stort merforbruk i drift

Budsjettavvik egen tjenesteproduksjon

eksl. var & avskrivninger, i prosent av driftsinntektene

Netto driftsresultat ca 50 mill. kroner lavere enn målet på sunn økonomisk balanse

Det 4. svakeste netto driftsresultat blant kommunene i Rogaland

Kommunene i Rogaland

	2022	2023
Netto driftsresultat, % av brutto driftsinntekter		
Karmøy	4,5	0,7
Rogaland, snitt	6,6	5,4
Disposisjonsfond, % av brutto driftsinntekter		
Karmøy	17,3	14,4
Rogaland, snitt	22,3	22,9

Styringsfarten er for høy, også i 2024

Rapportering per 2. tertial (31. august) viser høy styringsfart, også i 2024

- Anslått merforbruk i tjenestene på rundt -95 mill. kroner
- God avkastning i finansmarkedet mv. gjør at samlet prognose er på -65 mill. kroner

Regjeringen varslet i statsbudsjettet 2025 at skatteinngangen ligger an til å bli om lag 4 mrd. kroner lavere enn tidligere anslått

- Medfører eventuelt lavere inntekter til Karmøy på om lag 30 mill. kroner
- Lavere skatteinntekter er ikke inkludert i prognosen for Karmøy per 2. tertial

Regjeringen hasteinnkalte til pressekonferanse 1. november om kommuneøkonomien

- Bevilgningen til kommuner og fylkeskommuner øker med 5 mrd. kroner for 2024 og 2025, hvorav 4,3 mrd. kroner til kommunene
- Antatt økt bevilgning til Karmøy på om lag 34 mill. kroner
- I 2024 dekker økt bevilgning anslått lavere skatteinngang
- Før rapportering per oktober er dermed samlet prognose fortsatt merforbruk på om lag 60 mill. kroner i 2024

Finansielle måltall

- handlingsprogram 2025-2028

- **Måltall 1:** Netto driftsresultat skal være minimum 1,75 % av driftsinntekter
- **Måltall 2:** Justert lånegrad skal ikke overstige 41 % av driftsinntekter
- **Måltall 3:** Disposisjonsfondet bør utgjøre minimum 7,5 % av driftsinntekter
- **Måltall 4:** Ubundet investeringsfond bør minst være 100 millioner kroner

	2024	2025	2026	2027	2028
PROGNOSE MÅLTALL 1 - Netto driftsresultat					
1 % av driftsinntekten (budsjett 2024, økonomiplan 25-28)	0,24	0,07	0,35	0,98	1,82
PROGNOSE: Netto driftsresultat (eksl. selvkostfond)					
1 % av driftsinntekten (budsjett 2024, økonomiplan 25-28)	0,87	0,34	0,58	1,17	1,75

	2024	2025	2026	2027	2028
PROGNOSE MÅLTALL 2: Justert lånegjeld, % av driftsinnt.					
Prognose 2024, økonomiplan 2025-2028	32,9	35,0	38,4	41,9	40,5
PROGNOSE Langsiktig lånegjeld, 1 % av driftsinntektene					
(fratrukket ubrukte lånemidler)	88	96,2	111	126	133
PROGNOSE Lånefinansiering av investeringene 1 %					
	53,8	69,2	75,6	69,6	51,9

	2024	2025	2026	2027	2028
PROGNOSE MÅLTALL 3: Disposisjonsfond, % av driftsinnt.					
Prognose 2024, økonomiplan 2025-2028	11,5	10,0	8,9	8,3	7,5
PROGNOSE: Ubundet investeringsfond, millioner kroner.					
Prognose 2024, økonomiplan 2025-2028	315	210	201	260	100

1. Utfordringsbildet
2. Inntektssystemet
3. Struktur- og omstillingstiltak
4. Investeringer 2025-2034
5. Finansielle måltall
6. **Driftsbudsjettet 2025-2028**
7. Veien videre

Budsjetterte driftsinntekter 2025

Karmøy

4 300 560 000,-

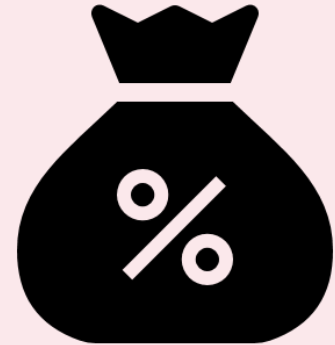
Økonomisk utvikling i planperioden

Beløp i 1000

	Budsjett 2024	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
Sum inntekter	-4 063 605	-4 300 560	-4 290 424	-4 281 921	-4 300 384
Sum utgifter	4 192 099	4 447 461	4 351 406	4 268 189	4 224 688
Brutto resultat	128 494	146 901	60 982	-13 732	-75 696
Netto finansutgifter og inntekter	5 610	20 400	94 500	142 300	167 800
Motpost avskrivninger	-143 740	-170 453	-170 453	-170 453	-170 453
Netto resultat	-9 636	-3 152	-14 971	-41 885	-78 349
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	9 636	3 152	14 971	41 885	78 349
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	0,2 %	0,1 %	0,3 %	1,0 %	1,8 %

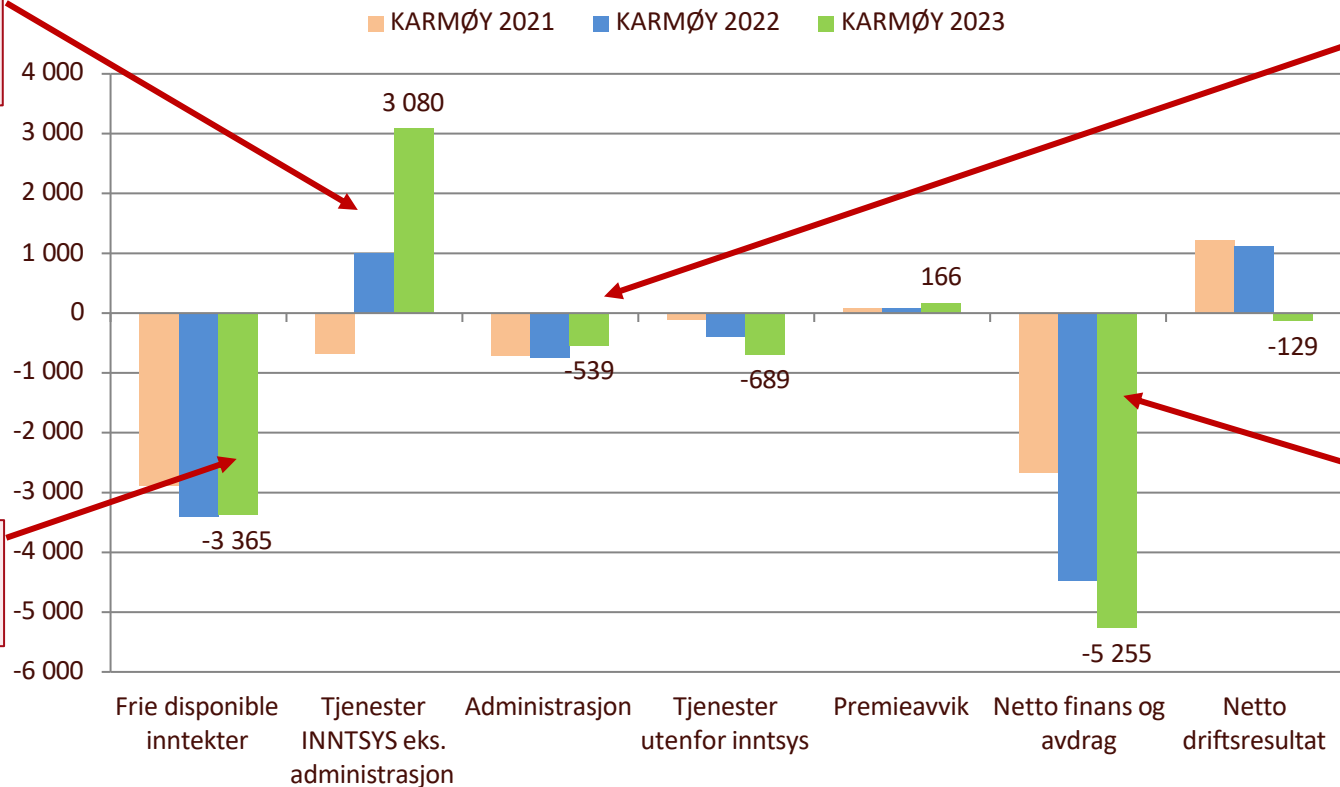
Eiendomsskatt og økte inntekter

- Kommunedirektøren mener kommunen må bruke mer av inntekspotensialet fra eiendomsskatt for å kunne levere et budsjettforslag innenfor rammene av krav til realistisk budsjettering
- Reduserer bunnfradraget på eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom.
  - 17 mill. kroner i økte inntekter
- Foreslår full selvkost innen områder hvor det tidligere har vært subsidier
  - Betyr at gebyrer knyttet til private plansaker, byggesak/eierseksjonering, tilsyn med avløpsanlegg og kart og oppmåling vil øke i pris
- Bygging av renseanlegg, pumpestasjoner og nødvendig rehabilitering av eksisterende vann- og avløpsnett betyr høyere kommunale utgifter for innbyggerne

Kommunens frie disponible inntekter og ressursbruk (kr per innb)

avvik fra landsgjennomsnitt(=0) korrigeret for kommunens utgiftsbehov m.m (kroner per innbygger)

Karmøy har hatt en høyere kostnadsvekst i tjenestene.

Karmøy er en lavinntekts-kommune

-539 kroner per innbygger, utgjør om lag 23 mill. kroner i lavere utgifter til «Administrasjon»

Økende avhengighet av utbytte fra Haugaland Kraft, og lav gjeldsgrad

Tjenesteområde	Nye tiltak eksl. endring bosetting
Administrasjon	4 506 000
Barnehage	11 379 000
Skole	9 765 000
Kultur	693 000
Idrett	703 000
Helse	7 772 000
Omsorg	16 232 000
Sosial	5 514 000
Barnevern	5 234 000
Forvaltning	1 304 000
Nærmiljø	0
Bolig	3 030 000
Næring	1 459 000
Samferdsel	1 645 000
Økonomi	213 000
SUM	69 449 000

Realistisk budsjett 2025

- Basert på tidligere vedtak i KST, føringer i statsbudsjettet og for å få et realistisk budsjett gitt anslått merforbruk i 2024 er det foreslått bevilget særskilte midler til enkeltområder, f.eks.:
  - Godtgjørelser og velferdsgoder folkevalgte
  - Stilling helhetlig eiendomsforvaltning
  - Antall barn i barnehage høyere enn prognose
  - Utbedring av Åkra ungdomsskole
  - Vedlikehold bygg
  - Økte tolkeutgifter
  - Opptrappingsplan psykisk helse
  - Bemanningsbehov for bolig- og miljøarbeidertjenesten
  - Forebyggende tiltak barnevern
  - Klargjøring og vedlikehold utleie bolig vanskeligstilte
  - Økt veivedlikehold

Struktur/innsparingstiltak – administrasjon og øvrige områder

- Foreslått innsparingstiltak i 2025
  - Stillingskutt og redusert ressursbruk
  - Bortfall av barnehagetilbud 0-åringer
  - Kutt individuelle tilbud kulturskole
  - Flytting av sykehjemsplasser Fredheim
  - Ny konsesjonsavtale BPA
  - Full selvkost innen områder hvor det tidligere har vært subsidier
  - Reduksjon av energipriser
  - Opphør av kommunal kontantstøtte
- I tillegg omstillingsbehov som følge av redusert antall flykninger
- Konsekvenser av endringer i skolestruktur, legevakt og produksjonskjøkken kan gi ytterligere innsparing ved vedtak

Tjenesteområde	Innsparingstiltak
Administrasjon	-1 687 000
Barnehage	-4 929 000
Skole	-11 128 000
Kultur	-1 242 000
Idrett	-325 000
Helse	-4 138 000
Omsorg	-22 058 000
Sosial	-2 687 000
Barnevern	-868 000
Forvaltning	-3 929 000
Nærmiljø	-1 339 000
Bolig	-543 000
Næring	-1 017 000
Samferdsel	-600 000
Økonomi	-267 000
SUM*	- 56 757 000

* Inkluderer ikke VAR eller driftskonsekvens investering

04.11.2024

karmoy.kommune.no

48

Innsparingskrav 2026–2028

- Tilpasse utgiftsnivå til inntekter, og gjenvinne krav til økonomisk balanse

Tjenesteområde	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Administrasjon	-1 200 000	-3 000 000	-3 100 000
Barnehage	-7 100 000	-16 600 000	-17 700 000
Skole	-1 500 000	-3 400 000	-3 600 000
Helse	-1 400 000	-3 300 000	-3 500 000
Omsorg	-25 300 000	-59 300 000	-63 000 000
Sosial	-4 400 000	-10 400 000	-11 000 000
Barnevern	-2 400 000	-5 700 000	-6 100 000
Nærmiljø	-1 000 000	-2 400 000	-2 600 000
	-44 300 000	-104 100 000	-110 600 000

Tabellen viser fordelt innsparingskrav 2026-2028 sammenlignet med 2025.

Opp- og nedtrekk på grunn av demografi er ikke inkludert her. Inkluderer ikke bosetting.

1. Utfordringsbildet
2. Inntektssystemet
3. Struktur- og omstillingstiltak
4. Investeringer 2025-2034
5. Finansielle måltall
6. Driftsbudsjettet 2025-2028
7. **Veien videre**

Veien videre

- Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas før årsskiftet, jf. kommuneloven § 14-3
- Handlingsprogram 2025-2028 er publisert på kommunens internettside, se https://pub.framsikt.net/2025/karmøy/bm-2025-økonomiplan_2025-2028_kommunedirektørens_forslag
  - Budsjettdokumentet anbefales lest i den digital tjenesten, Framsikt
- Administrasjonen vil utarbeide tilleggsnotater, og tilleggsinnstillinger til vedtak, dersom det oppstår forhold som gir grunnlag for å foreslå endringer i budsjettet

Viktige datoer	
Nysaldert budsjett 2024 legges fram	29.11.24 (foreløpig dato)
Statsbudsjettet 2025: Stortinget vedtar samlet ramme og komiterammer	Innen 27.11.24
Statsbudsjettet 2025 behandles i Stortinget	13.12.24 (foreløpig dato)
Karmøy kommune: Handlingsprogram 2025-2028 behandles i Formannskapet	2.12.24
Karmøy kommune: Handlingsprogram 2025-2028 behandles i Kommunestyret	16.12.24

**Takk for
oppmerksomheten**

